

Tanulmányi tájékoztató tervezett képzésünkről:

Tervezett szak: Közép-Európa tanulmányok mesterképzési szak

ADATLAP

1. A véleményezést kérő felsőoktatási intézmény neve, címe

Pannon Egyetem, 8200 Veszprém, Egyetem u. 10.

A felsőoktatási intézményben a tervezett képzésért közvetlenül **felelős szervezeti egység**
Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar

2. A (magyar vagy külföldi) felsőoktatási intézménnyel együttműködésben folytatandó képzés esetén a partner intézmény(ek) neve, címe

-

3. A tervezett képzés helye(i) (székhely, telephely, külföld) és címe(i)

**Pannon Egyetem, Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar
8200 Veszprém, Egyetem u. 10.**

4. Az indítandó mesterképzési szak megnevezése (a vonatkozó KKK szerint)
Közép-Európa tanulmányok (Central European Studies)

5. Az oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése (a vonatkozó KKK szerint)
mester- (magister, master; rövidítve: MA) fokozat
okleveles Közép-Európa tanulmányok szakos bölcsész
Central European Studies Expert

6. Az indítani tervezett szakirányok és/vagy specializációk.

Választható szakspecifikus modulok: Kultúratudományi ismeretek; Kisebbségi tanulmányok; Közép-Európa gazdaságtana; Diplomácia

7. Az indítani tervezett képzési formák (a megfelelők aláhúzendők!)

- teljes idejű (nappali), részidejű (levelező, esti), távoktatásos (t), székhelyen kívüli (szhk)
- idegen nyelven is: angol, német, francia, orosz,
- csak idegen nyelven: angol, német, francia, orosz,

8. A tervezett hallgatói létszám képzési formánként (n, l, e, t, szhk):

nappali min. 10 fő

levelező min. 10 fő

9. A képzési idő 4 félév

a mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő: **120** kredit (a vonatkozó KKK szerint)

a képzésben felveendő tanórák száma: **882 (315)** (az összes hallgatói tanulmányi munkaidőn belül a szakmai gyakorlat - ha van - időtartama és jellege: -

10. A szak indításának tervezett időpontja: 2021. / 2021–2022. tanév (év/tanév)

11. A szakfelelős oktató megnevezése (beosztása, tudományos fokozata):

Dr. habil. Ladányi István egyetemi docens

A képzés tartalma:

A törzsanyag ismeretkörei, tantárgyai

Közép-Európa fogalmi határai: 1. Közép-Európa-koncepciók, 2. Bevezetés Közép-Európa történetébe és kultúrájába, 3. Közép-Európa és filozófia

Gazdaság- és térségtudomány ismeretkör: Közép-európai összehasonlító gazdaságpolitika, A Baltikum és Közép-Európa

A szakmai tudást és annak alkalmazási képességét biztosító ismeretek

Közép-európai kulturális kontextusok ismeretkör: Közép-európai regionális néprajzi megközelítések, Közép-európai építészet és tértan, Többnyelvűség, többkultúráság

Kutatói készségek fejlesztése ismeretkör: 1. Szakirodalom- és forrásismeret, kutatómódszertan

Kötelezően választható idegen nyelvek ismeretkör: 1. Német nyelvgyakorlat, 2. Ukrán nyelvgyakorlat, 3. Észt nyelvgyakorlat

Kultúratudományi ismeretek

választható szakspecifikus modul ismeretkörei, tantárgyai

Irodalom és művelődéstudomány ismeretkör: 1. Kultúraelmélet, 2. Az összehasonlító irodalom- és művelődéstudomány elmélete és irányzatai, 3. Kritika- és tanulmányírás

Irodalom és műfordítás ismeretkör: 1. A magyar irodalom közép-európai kontextusban, 2. Közép-európai irodalmi emigrációk, 3. Bevezetés a fordításelméletbe: A fordítás mint kultúraközvetítés

Közép-európai művészeti kontextusok ismeretkör: 1. A közép-európai színház, 2. Filmművészet Közép-Európában, 3. Zenekultúra Közép-Európában

Folklór ismeretkör: 1. Közép-Európa mesekultúrája, 2. A zenei folklór és szerepe a közép-európai társadalmak életében

Kisebbségi tanulmányok választható szakspecifikus modul ismeretkörei, tantárgyai

Kisebbségtudomány ismeretkör: 1. Kisebbségtudomány, 2. Kisebbségek, diaszpórák Közép-Európában

Nyelvpolitika ismeretkör: 1. Nyelvpolitika, nyelvi jogok, 2. Nyelvi tervezés

Egyéni többnyelvűség ismeretkör: 1. Két- és többnyelvűség, 2. A gyermekkori többnyelvűség kialakulása, 3. A kétnyelvű mentális lexikon

Interkulturális kommunikáció ismeretkör: 1. Interkulturális kommunikáció, 2. Nyelvi tájkép

A német kultúra Közép-Európában ismeretkör: 1. Többségek és kisebbségek: a németek története és kultúrája Közép-, Kelet- és Délkelet-Európában, 2. Német-magyar kulturális kapcsolatok

Közép-Európa gazdaságtana választható szakspecifikus modul ismeretkörei, tantárgyai

Gazdaságtudományi alapismeretek: 1. Gazdasági jog, 2. Fenntarthatóság gazdaságtana (Európai alkalmazások)

Regionális gazdaságtani ismeretek: 1. Regionális gazdaságtan, 2. Határmenti együttműködések

Európai uniós ismeretek: 1. Európai uniós ismeretek, 2. Európai uniós támogatások és pályázati projektek

Kommunikációs ismeretek: 1. Üzleti kommunikáció, 2. Nemzetközi üzleti kommunikáció

Diplomácia választható szakspecifikus modul ismeretkörei, tantárgyai

Történettudomány ismeretkör: 1. Kelet-Európa és Oroszország a 20. században, 2. Demokratikus átmenetek és rendszerváltozások Közép-Kelet-Európában, 3. Oktatáspolitikai és nevelési Közép-Kelet-Európában 1945 után

Politikatudomány ismeretkör: 1. Politikai földrajz, 2. A társadalmi változás elméletei, 3. Migrációs folyamatok a 21. században

Diplomácia ismeretkör: 1. A nemzetközi kapcsolatok története és diplomáciatörténet, 2. Nemzetközi konfliktusok 3. Kulturális diplomácia,

Európai uniós ismeretkör: 1. Európai uniós ismeretek, 2. Európai uniós támogatások és pályázati projektek

Civil társadalom Közép-Európában ismeretkör: 1. A közép-európai civil társadalom újjáéledése a rendszerváltás után, 2. A társadalmi bizalom kérdései Közép-Európában a rendszerváltás idején

Nemzetközi hallgatói mobilitás

A nemzetközi hallgatói mobilitás fontos része a képzésnek, különösen a közép-európai kitekintés, de az európai térség más, hasonló problémakörökkel (Közép-Európa, összehasonlító irodalom- és kultúratudomány, politikatudomány, regionális összehasonlító gazdaságtudomány, diplomáciai képzés, többnyelvűség, nyelvi jogok stb.) foglalkozó intézményeiben folytatott tanulmányok is.

Mobilitási ablak: A mobilitási ablak intézményi terve kidolgozott. A szak tantervébe beépül a mobilitási ablak, a nemzetközi hallgatói mobilitásra fenntartott időszak, ami összhangban van az intézményi koncepció kialakításával. A képzésben megjelenő mobilitási ablak

jellegzetességei: Választható és lazán szabályozott típusú mobilitási ablak kerül a tantervbe. Mobilitás típusa: tanulmányi célú mobilitás – külföldi felsőoktatási intézményben résztanulmányok folytatása. A külföldi részképzés tervezett időtartama: legalább 3 hónap, kreditszáma: min. 15 kredit. A mobilitás által a szaktantárgyak idegen nyelvű oktatásának lehetősége bővül, elősegítve a hallgatók nyelvtudásának fejlődését is. A standardizált kreditbeszámítás biztonságot jelent a külföldi kreditek és tanulási eredmények elismertetésének kérdésében. A mobilitási ablak kialakításának alapját a Pannon Egyetem által 1998 óta ápoló kétoldalú kapcsolatok adják, melyek az Erasmus + bilaterális szerződések keretében működnek. Jelenleg körülbelül 190 partnerintézmény van, melyek száma folyamatosan bővül. A hallgatók mobilitásának segítése eredményesen működik a Pannon Egyetemen. Az Erasmus + és a Campus Mundi programok keretében zajló pályázatokkal jelenleg több mint 32 országban tanulhatnak az egyetem diákjai. A pályázatok beadására egy évben kétszer van lehetőség. A sikeres pályázathoz az Oktatási Igazgatóság erre képzett szakemberei nyújtanak támogatást. A kreditelismerés megkönnyítése érdekében a partnerintézmények közötti jól szabályozott, összehasonlított tanterveken alapuló kreditelismerési rendszer megteremtése zajlik, hogy a külföldön szerzett kredit elismerése gyakorlatilag automatikusan történhessen. A hallgatói mobilitás tervezését a szakvezető és a szakspecifikus modulok vezetői segítik. A hallgatók segítséget kapnak, hogy a Pannon Egyetemen Erasmus-partnerségben lévő 190 intézményből kiválaszthassák azt, amelyikben eredményesen tölthetik el külföldi tanulmányi idejüket.

A mobilitási ablak bevezetését támogató partnerségek típusa: Többes/közös diplomaszerzéssel nem együtt járó nemzetközi együttműködések. A hallgató számára a mintatantervben láthatóan, fix helyen elhelyezkedő mobilitási ablak segítséget jelent a tanulmányok és a mobilitás megtervezésében. A képzés ideje kiszámítható lesz, tervezhetővé válik a kiutazás időszaka, a standardizált kreditbeszámítás pedig biztonságot jelent a külföldi kreditek és tanulási eredmények elismertetésének kérdésében. Mindez nemcsak megkönnyíti a hallgatók részvételét a mobilitásban, de növeli a mobilitási kedvet, a hallgatók bátrabban bele mernek vágni a külföldi részképzésbe vagy szakmai gyakorlatba.

A szak képzési és kimeneti követelményei (KKK)

- 1. A mesterképzési szak megnevezése** Közép-Európa tanulmányok (Central European Studies)
- 2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése**
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség okleveles Közép-Európa tanulmányok szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Central European Studies Expert
- 3. Képzési terület:** bölcsészettudomány
- 4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok**
 - 4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe:** a bölcsészettudomány képzési területről a magyar, a történelem, a néprajz, a szlavisztika, a romológia, valamint a szabad bölcsészet alapképzési szak, a germanisztika alapképzési szak német, nemzetiségi német, a romanisztika, az újlatin nyelvek és kultúrák alapképzési szak román, olasz szakiránya, továbbá a társadalomtudomány képzési területről a társadalmi tanulmányok és a szociológia alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott ismeretkörökben szerzett kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési vagy mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312/0314

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett térspecifikus ismereteik birtokában képesek a közép-európai térséghez kapcsolódó külpolitikai, gazdasági elemzői, kutatói, képviselői, kultúrák közötti közvetítői, kultúrdiplomáciai és szervezői feladatok ellátására a tudományos életben, a sajtóban, a diplomácia területén, a vállalati munkában, kisebbségi szervezetekben és különböző kulturális közösségekben. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A Közép-Európa tanulmányok szakos bölcsész

a) tudása

Ismeri Közép-Európa helyét az európai történelemben, a régió és a nagyhatalmak viszonyának változásait, a régiót összekötő és elválasztó szálakat, a térség sajátosságait, fejlődésbeli különbségeit, ezek miértjeit.

Meg tudja határozni Közép-Európát mint kulturális régiót, a történelem, az irodalom, a képzőművészet, néprajz, zene, film, a nyelv, gazdaság, társadalom, politika, kultúra összefüggéseit és jellemzőit, a térséget ért kulturális, művészeti, nyelvi, történeti, politikai, gazdasági, társadalmi hatásokat.

Ismeri a nemzetiségi kérdés szerepét, jelentőségét, a nemzetivé válás sajátosságait, sikereit, kudarcait, a multikulturalizmus közép-európai jelenségeit.

Elsajátította a térségre vonatkozó kutatások módszertanát, a régióval foglalkozó részdiszciplínákat, a modern kommunikáció eszközeinek használatát és az elektronikus adatkezelést, adatátvitelt.

Tisztában van a régiót vizsgáló diszciplínák jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési módszereivel.

Ismeri az adott diszciplínák egyes területeinek szakkifejezéseit.

Elsajátította a térség legalább egy nyelvét alapfokú (B1), írásbeli típusú nyelvvizsga nyelvismereti szintjének megfelelő szinten.

b) képességei

Képes a régió tudományos életébe való bekapcsolódásra, ismeretek, kutatási eredmények tudományos fórumokon, magyarul és idegen nyelven való megjelenítésére, megvitatására, az álláspontjuk megvédésére.

Képes a térségre vonatkozó magas szintű ismeretterjesztésre, a hazai és a külföldi felsőoktatásban kutatómunkára (egyetemi kutatócsoportban).

Képes mindazon feladatok ellátására, amelyek szolgáltató és termelő vállalatoknál a közép-európai régióra vonatkozó specifikus elméleti és gyakorlati ismereteket követelnek.

Képes a térséggel kapcsolatos elemzői feladatok ellátására.

Képes a térségben kisebbségi, nemzetiségi kérdésekkel kapcsolatos ismereteket igénylő feladatok ellátására.

Az interdiszciplináris képzésükben megismert műfajok szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban írnak és beszélnek, képesek a különböző témakörökkel kapcsolatban világos, részletes szövegeket alkotni.

c) attitűdje

Megvan benne a régió iránti érdeklődés, elkötelezettség.

Az önálló, problémamegoldó gondolkodás, kreativitás, az ezzel összefüggő kritikai szemlélet, a vitakészség, az értékközpontúság, a minőség iránti érzékenység, az igény a minőségi munkára.

Jó kommunikációs készséggel rendelkezik magyar és idegen nyelven.

Jellemzi a kutatói attitűd, a fogalmi gondolkodás, az absztrakciós képesség, a rendszeres tanulás iránti igény, a megújulás képessége, az új ismeretek befogadása, feldolgozása.

Széles műveltség, kulturális érzékenység, az interkulturális nyitottság, tolerancia, a régió kulturális örökségének védelme, megbecsülése jellemzi.

Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét kezdeményező- és együttműködési készség jellemzi.

Törekszik általános és nyelvi tudása fejlesztésére, szakmai hivatástudatának kialakítására és az önképzésre.

d) autonómiája és felelőssége

Hatékonyan együttműködik a közép-európai régióhoz kapcsolódó kulturális közösségekkel.

Felelősséget vállal magyar és idegen nyelvű szövegeiért, alkalmazza a régióról, az itt beszélt nyelvek, kultúrák, nemzetiségek területén szerzett ismereteit.

Tudatosan képviseli azon tudáshalmazokat és módszereket, amelyekkel az adott régió megismeréséért dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.

Felelősséget vállal hivatása gyakorlása során a rábízott egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.

Nyitott a régió soknemzetiségű és nyelvű kulturális hátterére.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül

a mesterfokozathoz szükséges tudásszint elmélyítéséhez tartozó ismeretek [Közép-Európa történelme, társadalma, kultúrtörténeti háttere, Közép-Európa gazdaságtana; kultúratudományi ismeretek (néprajz, filozófia, irodalom, kultúrtörténet) Közép-Európa elméletek az egyes nagyhatalmak megfogalmazásában, szakirodalom- és forrásismeret, kutatómódszertan] 18-22 kredit;

a szakmai tudást és annak alkalmazási képességét biztosító ismeretek (Közép-Európa a 19-21. században: történelem, irodalom, művészetek, filozófia, néprajz, nyelvészeti ismeretek, jelenkori gazdaság, politika, társadalom, kisebbségi és nemzetiségi tanulmányok, szakirodalom- és forrásismeret, kutatómódszertan; idegen nyelvi ismeret a régió valamely nyelvéből) 28-32 kredit;

választható szakspecifikus modulok: 42-46 kredit:

kultúratudományi ismeretek: a térség irodalma, kulturális kánonai, ezek intézményei, a régió művészete, filozófiája, a sajtó és a kultúra viszonya, a közép-európai narratíva eltérései a nyugati és a keleti narratívától, szakirodalom- és forrásismeret, kutatómódszertan;

kisebbségi tanulmányok: a közép-európai térség etnikai kérdéseinek múltja és jelene, a kisebbségi jogrendszer története és a kisebbségi jogalkotás az egyes államokban, a nemzetközi jogi és európai szabályozás, az állami, oktatási és kulturális

intézményrendszer, a nyelvi együttélés és a kétnyelvűség, a kisebbségi sajtó, identitáselméletek és a nemzeti(ségi) identitások, szakirodalom- és forrásismeret, kutatómódszertan;

Közép-Európa gazdaságtana: gazdaságelmélet, gazdaságtörténet, integráció és dezintegráció a 19-21. században, az agrártérség és az iparosítási kísérletek, jelenlegi vállalati szerkezet, ipar, bankszféra, agrárszektor, a régió befektetési és pénzügyi lehetőségei, a társadalomszerkezet, szakirodalom- és forrásismeret, kutatómódszertan;

diplomácia: a térség nemzetközi kapcsolatrendszerének története, a soknemzetiségű Habsburg Birodalom külpolitikája, a kisállami korszak a két világháború között, a szovjet korszak és a felbomlásának hatásai a régióra, Közép-Európa és az Európai Unió, a diplomáciához kapcsolódó tudományágak, a kultúra szerepe a diplomáciában, szakirodalom- és forrásismeret, kutatómódszertan.

9.2. Idegennyelvi követelmények

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges angol vagy német nyelvből és szükséges továbbá a Közép-Európa térség legalább egy másik nyelvének államilag elismert alacsonyfokú (B1), írásbeli típusú nyelvvizsga szintjének megfelelő ismerete.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A mesterképzésbe való felvétel feltétele egy államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél angol vagy német nyelvből.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit az alapképzési tanulmányok alapján a filozófiatörténet, esztétika, gazdaság- és társadalomismeret, nemzetközi tanulmányok, politológia, romológia, kommunikáció, új- és jelenkori történeti ismeretek, irodalomelmélet, nyelvészet, germanisztika, szlavisztika ismeretkörökből. A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.